

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

IRF ОБУЧИТЕЛЕН СЕМИНАР на тема

„Проектиране на Безопасни Пътища”

*хотел Балкан - зала Роял
10 юни 2016 - София*

СДРУЖЕНИЕ НА
ПЪТНИТЕ ИНЖЕНЕРИ И
КОНСУЛТАНТИ

Българска Браншова Камара
ПЪТИЩА
Bulgarian Branch Chamber
ROADS

IRF

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

Опитът на България в провеждането на Инспекции и Одити по Пътна Безопасност

***инж. Росица Спасова
Одитор по Пътна Безопасност
член на УС на СПИК,
Старши инженер в Мотт МакДоналд Лтд***

IRF

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

Одит по Пътна Безопасност

- **Наредба №РД-02-20-14 / 29.09.2011 на МРРБ**

Инспекция по Пътна Безопасност на съществуващи пътища

- **Насоки за управление на безопасността на пътната инфраструктура на АПИ**
- ❖ **Директива 2008/96/ЕО на - за управление на безопасността на пътните инфраструктури**

Други Документи и Наръчници

- **НАРЕДБА № 5 за установяване и обезопасяване на участъците с концентрация на ПТП (УКПТП) и за категоризиране безопасността на пътищата**
- **TEM Standards**
- **Практическо Ръководство за Проектиране на Пътища с устойчива пътна безопасност / *Sustainable Safe Road Design***
- **Наръчник за Пътна Безопасност / Road Safety Manual – по Програмата Партньори за Пътища и Световната банка (*under Partners for Roads Programmed and the World Bank*)**

IRF

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

Първи стъпки в България

- юни – декември 2008

Курс за Одитори и Обучители по Пътна Безопасност по Програмата „Партньорство за Пътища”, на Световната Банка по Проект на АПИ

- Организатори Мотт МакДоналд и СПИК

Курсът включваше следните 4 модула:

- ✓ Пътна безопасност във фаза „Проектиране”
- ✓ Процедури за провеждане на Одит на Пътната Безопасност
- ✓ Управление безопасността на пътната мрежа
- ✓ Обучение за Инструктор

Резултати - 22 Сертифицирани Одитори / Инструктори по ПБ

Практика в Одити по Пътна Безопасност /ОПБ от 2011

2011 – АМ Люлин – ОПБ на Етап Начална експлоатация

16 км магистрала (съоръжения, пътни възли и тунели) – по проект „Пътна Безопасност“ на Световната Банка с Възложител АПИ.

2012 – Обезопасяване на 25 броя Участъци с концентрация на ПТП /УКПТП (черни точки / black spots) по проект „Пътна Безопасност“ на Световната Банка с Възложител АПИ

- Анализ и Проектни решения за обезопасяване на 25 УКПТП
- Преглед на Нормативната база и документи в България и предложения за актуализация
- Изготвяне на предложение за наръчник за УКПТП

IRF

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

АМ Тракия – ОПБ на Етап Начална експлоатация

- Лот 2 „Стара Загора – Нова Загора“ – 31.8 км
- Лот 3 „Нова Загора – Ямбол“ – 35.7 км
- Лот 4 „Ямбол – Карнобат“ - 47.7

АМ Марица – ОПБ на Етап Преди / Начална експлоатация

- Лот 1 „Оризово – Димитровград“, км 5+000 до км 36+400;
- Лот 2 „Димитровград – Харманли“, км 36+400 до км 70+620

АМ „Хемус“ – ОПБ на Етап Идеен Проект

- Участък 1 – от км 78+500 (А2 Ябланица) до км 101+920
- Участък 2 от АМ“Хемус“ от км 101+920 до км 137+800

IRF

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

АМ Струма – ОПБ на Етап Идеен Проект

- Лот 3.1 „Благоевград – Крупник“ от км 359+000 до км 376+000
- Лот 3.2 „Крупник – Кресна“ от км 376+000 до км 397+000
- Лот 3.3 „Кресна - Сандански“ от км 397+000 до км 420+624,50

Път I-1 Видин – Димово – ОПБ на Етап Идеен Проект

- от км 3+757 до км 39+480

Път I-1 Димово - Бела – Ружинци – ОПБ на Етап Идеен Проект

- от км 39+480 до км 61+750

Път II-86 „Пловдив – Асеновград“ – на Етап Технически Проект

- от км 14+860 до км 25+150

Подхода на „PILOT4SAFETY“ – пилотен проект на ЕК
Същия има за **цел**- да се приложи подхода на Директива
2008/96/ЕО за пътища в Европа (извън TEN-T) – възприет от
Агенция Пътна Инфраструктура – Възложител

Прилагане на Процедури по Пътна Безопасност съгласно Директива 2008/96/ЕО

- Оценка на въздействието върху ПБ на етап планиране (Член 3)
- Одити по ПБ на етап проектиране (Член 4)
- **Категоризиране и управление на пътната мрежа**, в т.ч. в процеса на експлоатация (вкл. на УКПТП) (Член 5)
- Инспекции по ПБ на съществуващи пътища (Член 6)

Сравнение между Одита по Пътна Безопасност в България и възприетият в „PILOT4SAFETY“

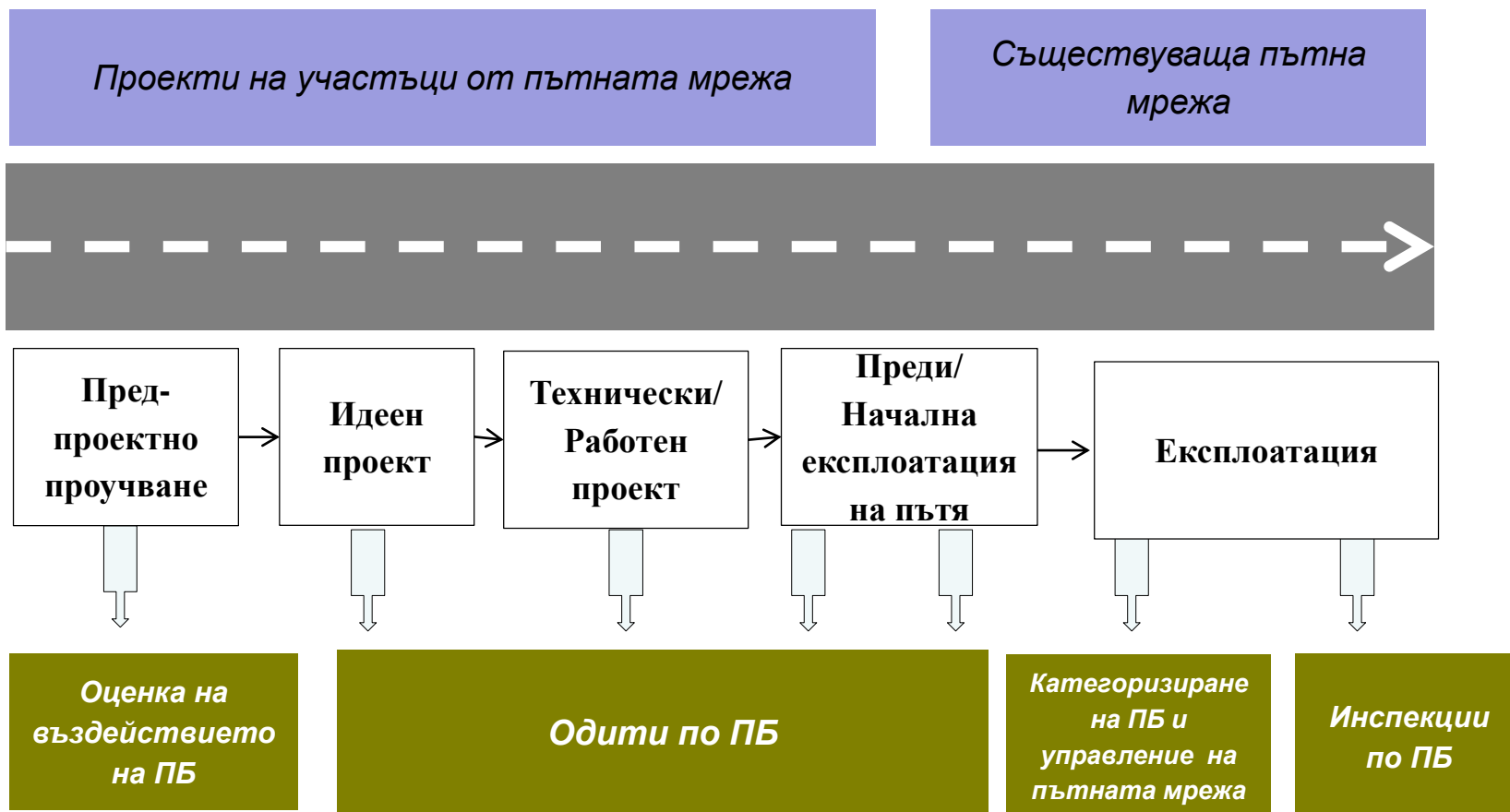
Одитът по пътна безопасност представлява

- **систематична и независима оценка на проект**
- **предназначена да открие потенциални проблеми, свързани с безопасността на възможно най-ранен етап от планирането и строителството**
- **да смекчи или елиминира тези проблеми и**
- **да ограничи риска за различните групи участници в движението и т.н.**

Сравнение между Определението за Инспекция по Пътна Безопасност в България и възприето в „PILOT4SAFETY“

- **Еднаквост като превантивно средство** за управление на безопасността, което се прилага от пътните администрации като част от глобалното управление на безопасността
- Еднаквост в систематично полево обследване, което се провежда **периодично** на всички пътища или пътни участъци
- Еднаквост с цел гарантиране адекватни **нива на пътна безопасност**
- Разлика в начина на провеждане на инспекциите. Съгласно Европейската практика - **обучени експерти по пътна безопасност**, в България – **от служители на ОПУ**
- Еднаквост при завършване - **доклад** за установените опасности и проблеми, свързани с пътната безопасност.

Връзка между процедурите на ОПБ и ИПБ

Ползи и Разходи (С/В)

Ползи

- спестяване разходи от предотвратени ПТП, след прилагане на препоръките от одита
- по-високо качество на Проектите
- по-добри съоръжения за уязвимите участници
- по-висока осъзнатост по отношение на пътната безопасност и т.н.

Разходи

- варират значително спрямо фазата на одита
- преки разходи - времето на одиторите и допълнителното време на проектантите
- непреки разходи - допълнителните разходи в строителството за изпълнение препоръките на одиторите и т.н.

Ефективност на мерките след провеждане на ИПБ върху ПТП с ранени

Мерки	ПТП, които се повлияват	Очаквано намаление на броя на ПТП (%)
Премахване на препятствията за видимостта	Всички видове ПТП	0-5%
Намаляване на наклона на откосите	ПТП с напускане на платното	5-25%
Осигуряване на зона, свободна от препятствия	ПТП с напускане на платното	10-40%
Предпазни огради при насипи	ПТП с напускане на платното	40-50%
Буфери на края на предпазната ограда	Блъскане в край на предпазна ограда	0-10%
Олекотяване на стълбовете за осветление	Блъскане в стълб	25-75%
Сигнализиране на опасни криви	ПТП с напускане на платното в криви	0-35%
Подмяна на погрешни пътни знаци	Всички видове ПТП	5-10%

Най-характерни недостатъци, откривани в Проектите за изпълнение на Автомагистралаи

- Лошо отводняване
- Недостатъчно разстояние между пресичания
- Неосигурена минимална дължина на ускорителните шлюзове.
- Липсващи, недостатъчни или неправилно поставени съоръжения за пасивна сигурност
- Неблагоприятна комбинация на пространствените елементи на трасето (оптическо потъване на трасето) и др.

Най-характерни недостатъци, откривани в Проектите за Пътища от РПМ извън урбанизираните територии

- **Необвързаност на радиусите в последователни хоризонтални криви**
- **Недостатъчна дължина на прав участък между хоризонтални криви (по-малка от минималната)**
- **Неблагоприятна комбинация на пространствените елементи на трасето (оптическо потъване на трасето)**
- **Липса на корелация между елементите на трасето и типа на кръстовището**
- **Небезопасено ляво завиващо движение**

IRF

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

Най-характерни недостатъци, откривани в Проектите за Пътища извън урбанизираните територии

- Липса на обособено велосипедно движение
- Недостатъчен напречен наклон в криви
- Недобро отводняване
- Не добре стабилизирани банкети
- Липсващи, недостатъчни или неправилно поставени съоръжения за пасивна сигурност
- Неправилна хоризонтална маркировка в изпъкнали вертикални криви и хоризонтални криви с недостатъчно разстояние за видимост
- Несъгласуваност между хоризонтална и вертикална сигнализация и т.н.

Най-характерни недостатъци, откривани в Проектите за Пътища в урбанизирани територии

- **Необезопасено пресичане на пешеходци и велосипедисти**
- **Липса на защита за ляво завиващите**
- **Дълги времена за изчакване (дълга фаза)**
- **Опасно разположение на зоните за паркиране / временно спиране и т.н.**

IRF

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

IRF

**БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ**

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

IRF

**БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ**

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

IRF

**БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ**

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

IRF

**БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ**

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

IRF

**БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ**

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

IRF

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

Недостатъци и Проблеми в снимки от Пътища по РПМ

24/09/2014 15:53

24/09/2014 15:52

Някои въпроси свързани с практическото прилагане на

Одити по Пътна безопасност

- Разширяване **обхвата на Одитите по ПБ**
  - *магистрали, скоростни пътища и пътища I и II клас, независимо дали са част от ТЕМ (чл.36б на Закона за пътищата)*
  - *общински пътища и улици I клас „Скоростни градски магистрали“ и II клас „Градски магистрали“*
- Регламентиране на процедурите на **Одита по ПБ на етап преди начална експлоатация** и процедурите по приемане на строежа от Възложителя и въвеждането му в експлоатация – **Акт 15 и Акт 16** от Наредба 3 на МРРБ

Някои въпроси свързани с практическото прилагане на Инспекции по Пътна Безопасност

- включване на раздел за Инспекциите по ПБ в Наредба №РД-02-20-14 / 29.09.2011 на МРРБ
Насоки за управление на безопасността на пътната инфраструктура на АПИ – ведомствен документ
- съгласно Насоките за управление на безопасността на пътната инфраструктура на АПИ – **извършват се само от служители на съответното ОПУ** и да притежават опит
- съгласно препоръките на добрите европейски практики, би следвало да се провеждат от **обучени експерти по пътна безопасност**

Какво правим за решаване на проблемите ?

Кръгли маси, Семинари и Конференции на Секция Одитори към ББАПБ

- Дискутиране на проблемите и привличане на експерти
- Подготвяне на конкретни предложения към Институциите за промяна в Нормативната база и практики

Участие на Одитори в актуализиране на Нормите за Проектиране и въвеждане на принципите на Устойчива Пътна Безопасност в Нормите.

IRF

**БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ**

*От името на СПИК съм упълномощена да изкажа
специални благодарности на:*

Като и на:

Проф. Д-р Инж. Р. Миланов

Д-р Николай Иванов

И на десетките ентузиазирани колеги!

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА АСОЦИАЦИЯ
ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Инж. Росица Спасова

Одитор ПБ

СПИК

СДРУЖЕНИЕ НА
ПЪТНИТЕ ИНЖЕНЕРИ И
КОНСУЛТАНТИ

Българска Браншова Камара
ПЪТИЩА
Bulgarian Branch Chamber
ROADS